בסייעתא דשמיא

מרן מאור ישראל

לעילוי נשמת
שרלו (שרל) בן ריקה סעדון ז"ל

שבועות-פרשת נשא

יו"ל בסיוע המשרד לשירותי דת

ו-ז סיון תש"פ | גיליון מס' 322

תרמו לפעילות בעמודות נדרים פלוס
ככה תזרמים היום.

המרכז למורשת מרן להבין ולהשכיל
בהכוונתו האישית של מרן הראש"ל רבינו יצחק יוסף שליט"א

מפעילות הארגון:
הפצת תורתו ומשנתו של מרן רבינו **עובדיה יוסף** זלה"ה • תפעול ציונו הקדוש של מרן זיע"א • המפעל האדיר "הלימוד היומי בתורת מרן" • ירחון תורני "קובץ בית יוסף" • גמ"ח להשאלת ספרי מרן והכנסתם לישיבות וכוללים • "ערוץ מרן" - שידורי תורה ויהדות 24 שעות • שיעורי תורה וכנסים • גליון שבועי בעברית ובאנגלית

לתרומות חייגו:
*8759
www.moreshet-maran.com

משלחן הראשון לציון

ארון קודש ישן שהחליפוהו בחדש [מתוך גליונות קובץ בית יוסף].

בס"ד, ט סיון תשע"ז
2-1301/ע"ו

לכבוד
היקר והנעלה, כש"ת ה"ה ר' **שלמה שטרן** שליט"א
שלום וברכה,
אודות שאלתו בדבר ארון קודש ישן, הנמצא באחד מבתי המלון בחיפה, שחלק העליון של הארון שימש לספרי תורה, והחלק התחתון שימש לחומשים, סידורים, טליתות וכיו"ב. ומפאת השנים הרבות שחלפו, נבנו ארונות קודש חדשים, ושוב אין לארון הישן שימוש בו, כיצד ניתן להפקיע את קדושתו, בפרט שאין בבהכנ"ס שבמלון שבעה טובי העיר ולא בעלות, וארון הקודש הישן תופס מקום.

ע' בספר ילקוט יוסף דיני בהכנ"ס דיני תשמישי קדושה (עמ' שי) שנתבאר, שארון קודש שהעבירו את ספרי התורה לארון קודש חדש, י"א שמותר להניח בתוך הארון הישן גמרות וספרי פוסקים, שלב בית דין מתנה עליהם מעיקרא. ועוד מבואר שם, שמותר למכור את הארון הישן והארון יוצא לחולין, והמעות ישמשו לדברי קדושה. ובהערה שם מבואר שאף שבבהכנ"ס של כרכים מבואר במס' (מגילה כו.) שא"א למוכרו, וה"ה לגבי התיבה והמטפחות וארון הקודש, מ"מ כתבנו להקל ע"פ דברי הרמב"ם (פ"י מהלכות ס"ת הלכה ד) שכתב, רימוני כסף וזהב וכיוצא בהם שעושים לס"ת לנוי, תשמישי קדושה הן, ואסור להוציאן לחול אא"כ מכר אותם לקנות בדמיהן ס"ת או חומש. ע"כ. ומשמע שאפשר להפקיע הקדושה ע"י המכירה.

ובטור יו"ד (סי' רפב) הביא בשם הרא"ש שחולק על זה, וע"ש בב"י ובכסף משנה שביאר שאין מחלוקת בזה. ע"ש. וע"ע בספר מחנה אפרים (הלכות צדקה סי' ב), וסוף דבר העלנו להקל בנידון שם למכור ארון הקודש, והדמים יוצאים לחולין. ומילתא דמסתברא היא, שלא הקדישו המקדישים אלא על דעת זה שהוא ראוי לתשמישו, אבל באופן שארון הקודש התיישן, ואינו ראוי יותר לתשמישו, הוי כהיתנו מראש על כך שרשאים למוכרו, ולב בית דין מתנה על כך. ועל כן אפשר למכור את ארון הקודש הישן, ובדמיו ישתמשו לדברי קדושה ואע"פ שאין שם ז' טובי העיר.

בברכת התורה,
יצחק יוסף
הראשון לציון הרב הראשי לישראל
ונשיא בית הדין הרבני הגדול

אמרותיו

"ישא ה' פניו אליך" (ו, כו).

נאמר בגמ' (ברכות כ:): אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה: רבונו של עולם, כתוב בתורתך: אשר לא ישא פנים ולא יקח שוחד, והלא אתה נושא פנים לישראל, שנאמר: ישא ה' פניו אליך! אמר להם: וכי לא אשא פנים לישראל, שכתבתי להם בתורה: "ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך", והם מדקדקים על עצמם עד כזית ועד כביצה.

והקשה מרן פוסק הדור זצוקללה"ה:

במה שונה חומרא זו יותר משאר חומרות וסייגים שגזרו מדברי סופרים יותר משל תורה?! והלא ישנם עוד חומרות רבות אחרות שישראל מחמירים על עצמם, ובמה נתייחדה חומרא זו?!

והשיב בלשונו הזהב: אולם הענין דכאן דאע"פ שיש חומרא וחסידות לברך את שמו של הקב"ה על כזית וכביצה, הרי יש בזה קולא מצד שני, כי ידוע שהמברך ברכה לבטלה עובר על "לא תשא את שם ה' אלקיך לשוא", (ולדעת הרמב"ם ומרן הש"ע הוא מהתורה, וכמו שהעלו בזה רוב האחרונים), ונמצא אם כן שיש קפידא לברך שלא לצורך, אולם רבותינו ז"ל בכל זאת לאהבת הקב"ה לברך בשמו, ציוו עלינו לברך, ולא יהא נחשב לאמירת שם שמים לבטלה ח"ו, כי לא תסור מכל אשר יורוך נאמר, והתורה הרשתה דבר זה, וא"כ תראה כמה נדחקו לברך שם ה', ועשו משוא פנים לשכינה...

ואם כן זהו שנאמר: "שנושאים פנים עד כזית ועד כביצה", רצה לומר, לא מבעיא כזית שיש בו משוא פנים, שהרי אינו חשוב אפילו אכילת עראי, אלא אפילו כביצה יש בו משוא פנים, שאינו אלא עראי.

(משוש תבל-במדבר, עמוד כח-כט).

למסירת שמות לתפלה על ציונו של מרן: 8759* • מעוניין לקבל את העלון מידי שבוע למייל? office@moreshet-maran.com

אתר "מורשת מרן" עכשיו באפליקציה!

להורדה סרקו את הברקוד

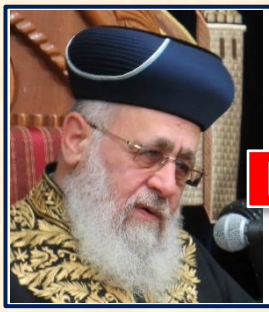

השיעור הגדול בתבל
של מרן הראש"ל שליט"א
live בשידור חי!
לצפייה: moreshet-maran.com
להאזנה בערוץ מרן: 079-916-5000

מכתבי השקפה ממרן

מכתבים ואגרות ממרן פוסק הדור זצוקללה"ה בענייני השקפה

מורה שבעלה הולך בגילוי הראש

[מתוך גליונות "קובץ בית יוסף"].

כה תמוז תשל"ג

לכבוד

ידידנו הדגול רב פעלים לתורה ולתעודה ר' **זאב ברונר** נ"י

מפקח בחינוך ממ"ד

חיפה

שלום וישע רב.

מכתבו מיום כד ניסן ש.ז. נתקבל בזמנן, ולרוב טרדותי נבצר ממני אז להשיבו, ואחר עד עתה, ומאתו הסליחה. וכעת לקחתי זמן קט ואתכבד להשיבו:

בהיות ומעיקר הדין אין איסור לאיש ללכת גילוי ראש, כמו שכתב מרן הבית יוסף אורח חיים סימן צא, בשם מהר"ם, וכתב, "ומה שאמרו בשבת (קיח:) תיתי לי דלא סגינא ד' אמות בגילוי הראש, זהו רק ממידת חסידות". (וכן הוא בתשב"ץ סימן תקמו). וראה עוד בתשובת מהרש"ל סימן עב. ובביאורי הגר"א. ובברכי יוסף סימן ב ועוד אחרונים [וע' ביבי"א ח"ח חאה"ח ס"א].

לפיכך מורה שמעידה על עצמה שהיא בת ישראל כשרה, ומנהיגה את ביתה באורח חיים מסורתי ע"פ תורתינו הקדושה, ולא נשמע עליה שום לזות שפתים, זולת שבעלה הוא בגילוי ראש, אין לדחותה ממשרת הוראה בבי"ס דתי, כל שהיא עצמה לובשת בצניעות ומכסה את ראשה כדת וכדין.

על כל פנים, יש לבא בדברים, ולנסות להשפיע בדרכי נועם על בעלה של המורה שיואיל לכסות ראשו כהלכת גוברין יהודאין ולא יבוש מפני המלעיגים, ולמוכיחים ינעם ועליהם תבא ברכת טוב.

בכבוד רב,

עובדיה יוסף

ראשון לציון הרב הראשי לישראל

הנהגותיו

עובדות מהנהגותיו והליכותיו של מרן רבינו זצוקללה"ה

הספרים הם שהצילו אותנו

יום חורפי אחד, ישב מרן זיע"א כהרגלו ועסק בתורה, תנור הנפט היה דולק ומפיץ מעט חום, תוך כדי לימודו נזקק מרן לספר מסוים, בהיותו שקוע בסוגיא שלפניו קם מרן אל הספרייה ליטול את הספר שנזקק לו, אך בדרכו, לא הבחין בתנור שהיה לפניו, ומבלי משים נתקל מרן בתנור והפכו הצידה...

תוך שניות ספורות החלה האש להשתולל, לשונות של אש נשלחו לכל עבר כתוצאה מהנפט שנשפך לארץ. קשה היה למרן לברוח, שהרי הספרים שבחדר כה יקרים לליבו, ואיך יניח אותם כך טרף לאש המשתוללת, ניסה מרן לכבות את האש ברגליו, אך ללא הועיל...

עדינה, ביתו הבכורה של מרן זצוק"ל, שהייתה אז בגיל שמונה, הבחינה באש המשתוללת ומיד רצה החוצה ובכוחות לא לה גררה דלי מים אל תוך החדר, בבת אחת הפכה את הדלי והמים פרצו החוצה אל עבר האש המשתוללת, המים זרמו בעוצמה רבה והכריעו את לשונות האש עד שדעכו לגמרי, נס קרה, הבית ניצל משריפה!

"אבא, ברוך ה' הצלנו את הספרים" שמחה עדינה, "הצלנו את הספרים?!" תהה מרן זיע"א בחיוך "לא! ביתי היקרה, הספרים הם שהצילו אותנו".

(משוש תבל).

פסקיו

דיני ברכת שהחיינו

(מתוך חזו"ע ברכות)

א. איתא בירושלמי (סוף קידושין), עתיד אדם ליתן דין וחשבון על כל מה שראתה עינו ולא אכל, (שהיה לו לברך את השי"ת בברכת שהחיינו על פרי המתחדש בכל שנה). ר' אלעזר חשש להדא שמעתתא ומצמית ליה פריטין ואכיל בהון מכל מלה חדתא דשתא.

ב. פירות האילן המורכבים מין בשאינו מינו, כגון תפוחי זהב וכיוצא בהם, והם פירות חדשים, יש לברך עליהם גם ברכת שהחיינו.

ג. אף הסומא מברך ברכת שהחיינו על פרי חדש וכיו"ב.

ד. מי שהובאו לפניו כמה מיני פירות, וכולם חדשים אצלו, ברכת שהחיינו אחת פוטרת את כולם. אולם טוב יותר לומר מראש לבני ביתו שלא יביאום אלא אחד אחד בריוח זמן של היסח הדעת ביניהם, כדי שיוכל לברך על כל אחד מהם ברכת שהחיינו.

ה. תאנים שחורות ולבנות מין אחד הן לענין ברכת שהחיינו, וכיון שבירך שהחיינו על מין אחד מהן שוב לא יברך על מין האחר.

ו. פירות הדומים זה לזה אבל בישולם בזמנים שונים, מברך על כל אחד ואחד ברכת שהחיינו. כגון קישואין ומלפפון, על כל אחד מהם צריך לברך שהחיינו. והוא הדין בפירות של מיני הדר הדומים זה לזה, כל שיש שינוי ביניהם בשם ומראה וטעם יש לברך שהחיינו על כל אחד ואחד.

ז. פרי המתחדש פעמיים בשנה, יברכו עליו שהחיינו בפעם הראשונה בלבד.

ח. כלה שמדלקת נרות בפעם הראשונה בבית בעלה החתן, אינה יכולה לברך "שהחיינו" בשעת ההדלקה, שיש בזה משום ברכה לבטלה. אלא תברך על הדלקת הנרות בלבד, ואחר כך תדליק הנרות לכבוד שבת.

ט. הרואה פיל או קוף או ינשוף, מברך עליהם: בא"י אמ"ה משנה הבריות. ומותר ללכת לגן החיות כדי לראות חיות אלה וכיו"ב ולברך עליהם ברכה זו.

live

פינת ההלכה

של מרן הראש"ל שליט"א

מידי יום שישי בשעה 15.40

בשידור חי

ב"ערוץ מרן":

079-916-5000

שלוחה 77

[שידור חוזר בשלוחה 32]

ספרים נפלאים במחירים מיוחדים!

איגרת לבן תורה החדש

ספר המוסר מאת מרן הראש"ל רבינו **יצחק יוסף** שליט"א, בהוצאה חדשה עם תוספות

ילקוט יוסף יום טוב וחול המועד

סימנים: תסה-תקמח 1070 עמודים.

קובץ בית יוסף תש"פ

כת"י ומכתבים ממרן זיע"א, ופסקי הלכה אקוטאלים ממרן הראש"ל ומת"ח נוספים.

לרכישת כמויות ובודדים חייגו: 052-7116511

או באתר מורשת מרן: moreshet-moreshet.com/shop

"מורשת מרן" פורטל התוכן על מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל ומרן הרב יצחק יוסף שליט"א: www.moreshet-maran.com

יו"ל ע"י להבין ולהשכיל - ארגון להפצת תורה (ע"ר). רחוב הרב בלוי 14 ק. קרקע ירושלים. **לכל ענייני העלון:** 8759* **דוא"ל:** office@moreshet-maran.com

תרומות ניתן להפקיד בחשבוננו שבבנק מזרחי: 208346 סניף 569. **לעדכון על נקודות לויין ברחבי הארץ:** 079-916-5000 שלוחה 82